

TÜRK CEZA KANUNUNA EK MADDE ÖNERİSİ:

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kamunun Sağlığına Karşı Suçlar

Sağlık personeline etkileme ve sağlık hizmetini kesintiye uğratma

(1) Sağlık kuruluşlarında çalışan sağlık personeline yerine getirdiği sağlık hizmeti nedeniyle yapmaması gereken bir işi yapması veya yapması gereken bir işi yapmaması için emir veren veya baskı yapan veya nüfuz icra eden veya her ne suretle olursa olsun hukuka aykırı olarak etkilemeye teşebbüs eden kimseye üç yıldan beş yıla kadar hapis cezası verilir.

(2) Bu fiiller sonucunda sağlık hizmeti kesintiye uğramışsa yukarıdaki fıkraya göre belirlenen ceza yarı oranında artırılır.

TEKLİF GEREKÇESİ

Sağlık kurum ve kuruluşlarında çalışan sağlık personeline yönelik şiddette her an yeni cinayetlerin işlendiği bir döneme gelinmiştir. Sağlık çalışanlarına yönelik şiddet geometrik bir biçimde artış göstermektedir.

Sağlık kuruluşları, yaşamın kurtarıldığı, hastalıkların sağaltıldığı, insancıl, barışçıl şifa yerleri olmaktan çıkıp, sağlık çalışanlarının yaşam ve sağlığının her an tehlikede olduğu, çalışma barışının yok olduğu tehlikeli işyerlerine dönüşmüştür.

Tehdit, baskı ve şiddet ortamında sağlık üretilmez. Sağlık çalışanlarına yönelen şiddet sadece hekimlere hemşirelere, personele değil, tedaviye ihtiyacı olan insanlara da zarar vermektedir.

Oysa İnsan yaşamıyla doğrudan ilişkisi olan sağlık hizmetini verecek kişilerin barışçıl bir çalışma ortamında, alacakları kararlarda ve yapacakları işlemlerde hiçbir baskı ve etki altında kalmadan işlerini yapabilmeleri gerekir. Sağlık hizmetinin bir ekip işi olması nedeniyle, yalnızca tabip ve dış tabiplerinin değil ebe, hemşire ve sağlık hizmeti veren diğer sağlık personelinin de hukuksal koruma altında olması gerekeceği açıktır.

Sağlık hizmetinin gereği gibi yürütülebilmesi ise ancak güvenli ve sağlıklı çalışma koşullarıyla mümkün olacaktır. Güvenli ve sağlıklı çalışma ortamı; sağlık hizmetinin sunulabilmesinin, bireylerin tedaviye ulaşma haklarını kullanabilmesinin bir diğer deyişle hasta haklarının korunmasının da ön koşulunu oluşturmaktadır.

Sağlık hizmetleri en tehlikeli işkolu haline dönüşmüştür. Hekimler ölmekte, her gün saldırıya uğramakta, bu şiddet nedeniyle hastalara verilen sağlık hizmetleri aksamaktadır. Acilen bu duruma olumlu katkıda bulunabilecek tedbirlere gereksinim vardır. Bu tedbirlerin neler olabileceği “**Sağlık Çalışanlarına Yönelik Artan Şiddet Olaylarının Araştırılarak Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu Raporu**”nda yer almaktadır. Raporun öneriler kısmınının 32 nolu alt bölümünde “Türk Ceza Kanunu’nda sağlık çalışanlarına yönelik şiddeti caydırıcı nitelikte yeni düzenlemeler yapılarak; **bu eylemlerin, kamu hizmetini engelleme, vatandaşın sağlık hakkını kullanmayı engelleme ve bunun sonucunda insan hayatının riske atılması gibi suç tipleri başlıkları altında değerlendirileceği yasal düzenlemeler yapılmalı, cezalar artırılmalı ve verilen cezaların ertelenmemesi sağlanmalıdır.**” denilmiştir.

2.1.2014 gün ve 6514 sayılı Kanunun 47 maddesi ile 3359 sayılı Kanuna ek 12 inci maddesinde yapılan düzenleme ile kasten yaralama suçu tutuklama nedeni varsayılan suçlardan sayılmış, özel sağlık kurum ve kuruluşlarında görev yapan personel, bu görevleriyle bağlantılı olarak kendilerine karşı işlenen suçlar bakımından 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun uygulanmasında kamu görevlisi sayılmıştır. Bununla birlikte sağlık alanında görülen şiddet suçlarının önemli bir bölümü kanunda tutuklama kararı verilemeyeceği belirtilen ceza oranlarına sahip olduğu gibi tutuklama tedbiri bilindiği üzere hakimlerin takdirine bırakılmıştır. Bu düzenlemeler olumlu düzenlemeler olmakla birlikte sağlıkta şiddeti önlemeye elverişli ve yeterli düzenlemeler değildir.

Bu nedenlerle hazırlanan öneri ile tehdit, yaralama, öldürme suç tipleri dışında, sağlık hizmetinin kesintiye uğratılmasını, sağlık personeline emir vermek, baskı yapmak, nüfuz icra etmek veya her ne suretle olursa olsun hukuka aykırı olarak etkilemeye teşebbüs etmek fiillerinin ayrıca ceza yaptırımına bağlanarak, sağlık personelinin mesleki bağımsızlık ve güvenlik içinde çalışması hukuksal koruma altına alınması hedeflenmektedir.

Maddenin son fıkrasında ağırlaştırıcı nedene yer verilmiş, söz konusu fiillerin “sağlık hizmetinin kesintiye uğraması” sonucunu doğurması halinde uygulanacak cezanın yarısı oranında artırılacağı belirtilmiştir.

Sağlık alanında şiddetin önlenmesi, hekimlerin, sağlık çalışanlarının sağlığının ve canlarının korunması, iş verimliliğinin sağlanması, sağlık hakkının güvence altına alınması için acil bir suç ve ceza maddesine ihtiyaç vardır. Dünya örneklerine de bakarak bu konuda bir madde önerisi hazırlanmış, Bütün Siyasi Partilerin bilgisine ve TBMM Başkanlığı’na sunulmaktadır.